

της ηρωϊκής εποχής του, καὶ ἐπομένως ὁ ἱστοριογράφος του δὲν εἶχεν εἰσέτι κατορθώτει νὰ ἐξακριβώσῃ τὴν ἀλήθειαν. Ἐγνώριζε μόνον ὅτι, φιλοξενηθεὶς ἔκτοτε παρὰ τοῦ Προξένου τῆς Σουηδίας, ἔλαβεν ἀγωγὴν τοσοῦτον πεφροντισμένην, ὥστε οἱ ὀρεσίθιοι ὁμόφυλοί του ἤρχισαν νὰ θαυμάζωσι τὰ ἀποτελέσματα τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ.

Κατὰ τὰς διαβιβασιώσεις τοῦ γέροντός μου, φαίνεται ὅτι ὅλοι ἀγαπῶσι καὶ χαδεύουσι τὸν Σαῆδ αὐτὸς δὲ ὡς λέων πεπολιτισμένος, ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς φιλοφροσύνας μετ' ἀκρας εὐγενείας καὶ χάριτος, καὶ φέρεται μετὰ σπανίας ὀλύπτης κρίσεως πρὸς ἕνα ἕκαστον, κατὰ τὸν βῆμὸν τῆς πρὸς αὐτὸν οἰκειότητος· ὥστε, πρὸς μὲν τοὺς ἀληθεῖς φίλους σπίνει τὴν οὐρὰν καὶ ῥίπτει βλέμματα εὐμενείας, τοὺς δὲ ξένους ἢ καὶ τοὺς ἀπλῶς περιέργους δέχεται ψυχρῶς καὶ ἡγεμονικῶς.

Ὁ Σαῆδ ἔχει καὶ ἄλλο προτέρημα (καὶ τίς δὲν τὸ ἔχει;) τρεῖς ἀνέτα διὰ τὰς ὥραίαις κυρίας. Εἶδον ἐγὼ ἰδίῳις ὀφθαλμοῖς τὴν ἐσπέραν ἐκείνην τὴν θυγατέρα τοῦ Προξένου ἀνακηδήσασαν ὑποπτέρως ἐπὶ τῆς βράχιός του ὡς ὥραια τις Ἀμαζών ἐπὶ τοῦ ἵππου τῆς, καὶ ἐξορμήσασαν αὐτὸν διὰ λεπτῆς μάστιγος, ἐνῶ ἄλλη κυρία ἔσυρεν αὐτὸν διὰ τοῦ μανδουλίου τῆς, ὡς διὰ ῥυταγωγέως, ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ. Ὁ καλὸς σου Σαῆδ διέτρεξεν οὕτω δις καὶ τρίς τὴν αἵθουσαν, χωρὶς καὶ νὰ σείσῃ τὴν βασιλικὴν χαίτην του.

Μίαν ἡμέραν, μὲ εἶπεν ὁ ἱστοριογράφος του, παρατηρήσας ὁ Πρόξενος ὅτι ἦτο μελαγχολικὸς καὶ δύσθυμος, τὸν ἐπλησίασε διὰ νὰ ἐξετάσῃ μὴ ἔπασχεν ὁ πλήρης ἀρετῶν καὶ χαρίτων οὗτος λέων. Στίγματα αἵματος ἐφαίνοντο περὶ τὸ κατώτερον χεῖλος του. Ἐνῶ δὲ προέτεινε τὴν χεῖρα, ὁ λέων διέστειλε μόνος τὰς πελωρίους σιαγόνας του, καὶ ἐδειξε βδελαν ῥοφῶσαν ἀτυστόλως τὸ αἷμα του. Ὁ Πρόξενος, βυθίτας ἀτρομήτως εἰς τὸ χάσμα τὴν χεῖρα ἀπέσπασεν αὐτὴν, χωρὶς ποτὲ νὰ κατορθώσῃ νὰ πληροφορηθῇ ἀπὸ τὸν πᾶσχοντα, πῶς καὶ πότε εἰσῆλθεν ἢ αὐθάδης ἐκείνη εἰς τὸ βασιλικὸν λάρυγγά του.

Ὁ Σαῆδ, ὡς λέων προσηρμοσθεὶς πρὸς πάσας τὰς ἔξεις τῶν εὐγενεστέρων κοινωνικῶν τάξεων, γεύεται τρίς καθ' ἑκάστην, τὸ πρωὶ, τὴν μεσημβρίαν καὶ τὸ ἑσπέρας· πίνει ὁμῶς πολὺ καὶ συνεχῶς, δώδεκα ἢ καὶ δεκαπέντε φουάς. Εἶναι πάντοτε καθάριος, εὐχαίτης, καὶ εὐπρεπής, καὶ ἔχει θερμάπαιναν ἢ μᾶλλον ἀμείπολον κτανίζουσαν καὶ ψήχουσαν αὐτόν. Ἀλλὰ δὲν συγκατατέθη πώποτε, μιμούμενος τὸ παράδειγμα τῶν διπόδων λεόντων τοὺς ὁποίους ἐζωγράφισα ἀνωτέρω, καὶ νὰ σπρέψῃ τὸν μύστακά του, ἢ νὰ βάλῃ χειρόκτια, ἢ νὰ πάλῃ μάστιγα λεπτὴν καὶ εὐλύγιστον, ἢ νὰ κολλήσῃ διεπτῆρα ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ὀφθαλμοῦ του, ἢ νὰ σφίγῃ ὡς οἱ φουστανελαρόροι μας τὴν μέσσην του, ἢ νὰ φορέτῃ ἐπικαμπὴς φάσιον μακροθύσαν.

Ἀλλὰ τὸ θαυμαστότερον τοῦ λέοντος τούτου εἶναι ἡ ἡμερότης του. Καὶ ἔχομεν μὲν παραδείγματα πολλῶν θηρίων τιθασευθέντων, ὡς τὰ τοῦ γνωστοῦ Μαρτίνου, καὶ Κάρτιερ, καὶ Φαν Ἀμδούργ, ὅχι ὁμῶς εἰς βαθμὸν ὥστε νὰ φέρωνται ὡς αὐτὸς οἰκείως πρὸς πάντας. Τὸν Φεβρουάριον τοῦ παρελθόντος ἔτους ἤμην ἐν Πα-

ριείοις, ὅπου ἐπεσκέφθην πολλάκις τὸ θηριοτροφεῖον τοῦ Κ. Καρόλου, περιέχον πρὸς τοὺς ἄλλοις καὶ λέοντας, καὶ παρθάλεις καὶ τίγρεις, καὶ ὑάκινθας. Ἀξιοθαύμαστος ἦτο τὸνόντι ἡ ἀφοβία, μετ' ἧς ἐγύμναζε καθ' ἑκάστην αὐτὰ, διδάσκων μᾶθήματα πάντη ἀντίθετα εἰς τὴν φυσικὴν τῶν θηριωδίων τὴν κεφαλὴν ἔχων γυμνὴν, φορῶν μόνον ὑποκάμιτον, ὑπενδύτην (γελέκι) καὶ ἀαζυρίδα, κρατεῖ λεπτὴν μάστιγα, καὶ περιερχόμενος ἐντὸς τῶν περιοχῶν ὅπου περικλείονται τὰ θηρία, τὰ μαστιγιᾷ ἀπηνῶς ἑωστού ἐκτελέσῃ τὰς διαταγὰς του· τὰ ἀρπάζει, τὰ ῥίπτει κατὰ γῆς, τὰ σύρει ἀπὸ τὴν οὐρὰν, ἐξαπλοῦται μεταξὺ τῶν, ἀνοίγει βιαίως διὰ τῶν χειρῶν του τὰ τρομερὰ στόματά των, καὶ εἰσάγει ἐντὸς αὐτῶν ὁλόκληρον τὴν κεφαλὴν του, χωρὶς νὰ φοβηθῇ τοὺς ὀξεῖς καὶ ἰσχυροὺς ὀδόντας των! Καὶ ὁμῶς πλὴν αὐτοῦ καὶ μόνου, οὐδεὶς ἄλλος πλησιάζει ἀκινδύνως τὰ θηρία ἐκεῖνα.

Καὶ ἐπειδὴ ὁ λόγος περὶ τοῦ θηριοτροφείου τοῦ ἀτρομήτου τούτου ζωοδαμαστήος, ἀκουσον καὶ τί ἄλλο εἶδον ἐντὸς αὐτοῦ διὰ νὰ γελάσῃς. Μεταξὺ τῶν λοιπῶν ζώων ὑπαρχοῦσι καὶ τρεῖς ἐλέφαντες· ἀλλὰ τίς φαντάζεται ὅτι ὑπηρετεῖ αὐτοὺς καὶ τίς παραθέτει τὰ φαγητὰ ἐνώπιόν των; Εἰς... πύθηξ! ὅστις ὁμῶς, ὡς ἄλλος ἐπιδέξιος τελώνης, ἢ οἰκονομικὸς ἔμπορος, λαμβάνει ἱεροκρυπτικῶς τὸ δέκατόν του καθ' ὅδον, ἐνῶ μεταφέρει αὐτὰ ἀπὸ τοῦ μαγειρείου εἰς τὸ ἐστιατώριον.

Ἐπισκεφθεὶς με χθὲς ὁ ἱστοριογράφος τοῦ λέοντος, μὲ προσέφερε δῶρον τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, φέροντος ἐπὶ τῶν ὠμῶν τὴν ὥραιαν κυρίαν του, ὅπως τὴν εἶδομεν τὴν ἐσπέραν τῆς συναναστροφῆς. Ἡ περιέργου ἀναγνώστει τῆς *Πανδώρας* θέλουσιν, ἐλπίζω, σὲ γνωρίζει χάριν ἐν τῇ δημοσιεύσει. Μένω.

Ἐν Ἀλγερίᾳ, τῇ 9 Ἰανουαρίου 1852.

Ὁ φίλος σου

Δ.

ΠΕΡΙ ΑΕΡΟΣΤΑΤΩΝ.

Σπανίως λαμβάνομεν ἀνὰ χεῖρας ἐφημερίδα εὐρωπαϊκὴν, χωρὶς ν' ἀπιντῆται ἐν αὐτῇ καὶ νέαν δι' αεροστάτου μετεωροσκοπίαν καὶ κατ' ἀμφοτέρω τὰ ἡμισφαίρια. Οὐδεμίαν τελεῖται πανήγυρις, οὐδεμίαν ἑορτὴν χωρὶς νὰ ἀναπετασθῇ καὶ αεροστάτα. Ἐνῶ δὲ οἱ πολλοὶ τρέπονται καὶ ψυχαγωγοῦνται, ἡ ἐπιτήμη προσβίνει δι' αὐτῶν εἰς νέας κατακτήσεις. Οὕτως ἄλλοτε ὁ περὶ ὠκεὺς τῆς Γαλλίας χημικὸς Γκαλιυσάκ, ἀνέβη 7016 μέτρα ἀνω τῆς γῆς διὰ νὰ ἐξακριβώσῃ φαινόμενα τῶν ατμοσφαιρικῶν, οὕτω καὶ πρὸ ἐνός καὶ ἡμίσεως ἑταῖς, δύο ἄλλοι ἐπιστήμονες Γαλλοὶ, ὁ Βίξις καὶ ὁ Βαρρόν, ἀναπετάσθησαν δις ὑπὲρ τὰ νέφη, καὶ ἀτρόμητοι ἐπιδόθησαν εἰς παρατηρήσεις

σκοπόν. ἔχουσας τὴν διευκρίνησιν πολλῶν ἀτελῶς ἐγνωσμένων ἕως τότε.

Φίνεται ὅτι ἡ πρὸς τὴν ἀεροπορίαν κλίσις εἶν' ἐμφυτος εἰς τὸν ἄνθρωπον. Τίς ἐξ ἡμῶν δὲν ὠνειροπόληται, μίρας εἶπαι, νὰ διατρέξῃ τὰς οὐρανίους ἐκτάσεις; Ὅλοι οἱ ἡρώϊοι καὶ θρησκευτικοὶ τῶν ἀρχαίων ἐθνῶν μῦθοι ἐτοποθέτησαν τοὺς τε θεοὺς καὶ τοὺς ἐνδόξους αὐτῶν ἄνδρας ἐπὶ πτερύγων ἀνέμων· ἡ θερμουργὸς μάλιστα τῶν ἡμετέρων προγόνων φαντασία, διαπλάσσασα σύμφωνά θεογονίας τερπνῶν καὶ πολυποικίλων, παρέστησε, τοὺς μὲν Ὀλυμπίους τῶν Θεῶν πλήν τοῦ Ἑρμοῦ, διασχίζοντας τὰ ἐναέρια πελάγη, ἐπὶ ζώων, νεφῶν ἢ μετεώρων, τοὺς δὲ κατωτέρους, διὰ πτερῶν. Μετὰ δὲ ταῦτα, καταβᾶτα εἰς τὴν γῆν, ἀνεδίδχατε τὴν Μήδειαν εἰς οὐρανούς· ἐφ' ἁρμάτος ἐλχομένου ὑπὸ δρυκόντων, καὶ πτερυγοφόρον ἀνεδείξε τὸν Πήγασον. Τίς ἐξ ἡμῶν δὲ ἐνθυμεῖται τὸν μῦθον τοῦ Δαιδάλου καὶ τοῦ υἱοῦ του;

Ἀλλὰ, παρὰ τὰ μυθολογούμενα ταῦτα, σώζονται ἄλλα παραδείγματα μαρτυροῦντα ἀποκείρας θετικωτέρας. Ὁ φίλος τοῦ Πλάτωνος Ἀρχύτας, κατασκευάσας περιστέραν ἱπταμένην δι' ἐσωτερικοῦ τινος μηχανισμοῦ, οἱ δὲ βιογράφοι τοῦ Αἰσώπου βεβαιοῦσι, (καὶ τὴν μαρτυρίαν αὐτῶν ἐπικυροῦσιν οἱ ἀσχολούμενοι σήμερον περὶ τὴν ἀσκήσιν τῶν θηρευτικῶν ὀρνέων,) ὅτι ὁ περίφημος ἐκεῖνος τῆς Φρυγίας μυθοποιὸς, ἀνύψωσε δι' αὐτῶν θύλακας περιέχοντας παιδία. Οἱ κάτοικοι τῆς Λευκάδος, ἐπιθυμοῦντες νὰ ἐλαττώσωσι τὸν κίνδυνον ἐκείνων, εἴτινες διὰ νὰ θεραπεύσωσι τὰ συνταράσσοντα τὴν καρδίαν αὐτῶν σφοδρότατα πάθη, κατεκρημνίζοντο ἀνωθεν βράχου εἰς τὴν θάλασσαν, ἔδον περὶ τὸ σῶμα αὐτῶν μεγάλα πτηνά. Αὐτὸ τοῦτο ἐπανελάβον βραδυτέρων καὶ οἱ θυματοποιοὶ τῆς Ρώμης, βαδίζοντες ἐπὶ σχοινίου ὑψίως, ἡ μὲν μία ἀκρὰ ἦτο προσηλωμένη ἐπὶ τῆς γῆς, ἡ δὲ ἄλλη ἐπὶ τῆς κορυφῆς πύργου. Ἀλλὰ καὶ Σίμων ὁ Μάγος, δοκιμάσας νὰ μεταβῇ πτερυγοφόρος ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ Κεπιτωλίου εἰς τὸ ὄρος Ἀβεντίον, ἔπεσε κατὰ γῆς καὶ ἐφρονέθη.

Αἱ ἀπόπειραι αὗται ἐπανεληθήσαν καὶ ἐπὶ τῶν καθ' ἡμᾶς σφωτέρων χρόνων. Ὁ Ἀγγλος ἐπίσκοπος Οὐέλκινς, καὶ μετ' αὐτόν ὁ Περρὲ, μέλος ἄλλοτε γνωστόν τῆς ἐν Παρίσις Ἀκαδημίας, ἐπίστευον ὅτι δὲν ἦτο ἀδύνατον ἡ πτήσις διὰ πτερῶν κατασκευασμένων ἐκ σφηρικοῦ καὶ τελαμωνωδῶν γενεῶν φαλαίνης, καὶ ἐκ πολλῶν τεμαχίων σιδήρου καὶ χαλκοῦ. Ὁ τελευταῖος μάλιστα καὶ ἐπεχείρησε πολλάκις νὰ πετάσῃ ἐντός τινος εὐρυχώρου καταστήματος. Ἀλλὰ καὶ πρὸ ὀλίγων μηνῶν ἡ ἐκ Βαρκίνου Ἰωάννα Περὶ ἀνυψώθη ἐν Ἰσπανίᾳ πτερυγίζουσα, ὡς ἀνηγγείλαμεν τοῦτο διὰ τῆς *Μαρδώρας* (Φυλλάδ. ΑΓ.) τὸν παρελθόντα Αὐγούστου.

Ἀλλ' ὅσον ἐφικτὴν καὶ ἂν ὑποθέσωμεν τὴν διὰ πτερῶν μετεωροπορίαν, δὲν ὑπάρχει ἀμφισβολία ὅτι καὶ κοπωδεότερα, καὶ ἥττον ἐπωφελεῖς θέλει εἶναι τῆς δι' ἀεροστάτων.

Τὴν ἰδέαν τῆς κατασκευῆς ἐναερίων ἀμαζῶν συνέλαβε πρῶτος ὁ Ἀγγλος Ρογήρος Βάκων περὶ τὰ μέσα τῆς 17. Ἐκτονταετηρίδος ἄλλοι δὲ μετ' αὐτόν

προέτειναν τὴν κατασκευὴν πλοίων, καὶ ἄλλοι ἀεροστάτων σφαιροειδῶν, παραπλησίων τῶν ἐν χρήσει σήμερον.

Τὸ 1783 ἔτος, δύο ἀδελφοὶ Γάλλοι, Στέφανος καὶ Ἰωσήφ Μοντιγολφιέροι, συνέπνευσαν πρῶτοι καὶ ἀνεπέτασαν τὰ ἀερόστατα, τὰ ὁποῖα ἐβελτίωσε μετὰ ταῦτα ἡ πείρα καὶ ἡ ἐπιστήμη. Ἡ μηχανὴ ἦτο σφαιροειδής, ἔχουσα κάτωθεν στόμιον, ὑφ' ᾧ, θέτοντες πύραυρον, ἔκαιον χάρτιν, ἄχυρα καὶ μαλλία, διὰ ν' ἀραιώσωσι τὸν ἀέρα, καὶ οὕτω, καταστήσαντες αὐτὸν ἐλαφρότερον, νὰ ἀνυψώσωσιν αὐτήν. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἐκρέμασαν ἀπ' αὐτῆς κλωδὸν, περιέχοντα πρόβατον, νῆσαν καὶ ἑλκτορα, μετὰ δὲ ταῦτα ἐγένοντο μετάρσιαι καὶ ἄνθρωποι, ὑψωθέντες 830 πόδας ὑπεράνω τῆς γῆς.

Αἱ ἀπόπειραι αὗται τῶν Μοντιγολφιέρων ἡρέθισαν τὴν ἀριλλαν τῶν σφῶν. Οὗτοι, ἐγνώριζον μὲν ὅτι οἱ ἐνδοξοὶ τῶν ἀεροστάτων ἐφευρεταὶ ἐπλήρουν τὴν μηχανὴν ἀερίου ἐλαφροτέρου κατὰ τὸ ἥμισυ τοῦ κοινοῦ ἀέρος, ἀλλ' ἠγνόουν ποίας φύσεως ἦτο. Οἱ φυσικοὶ, ὑποθέσαντες ὅτι μετεχειρίζοντο αὐτὸν τὸν φλογιστὸν ἀέρα, ἤττον βαρὺν τοῦ κοινοῦ, κατεσκεύασαν σφαῖραν ἐκ σφηρικοῦ περιεχρισμένην διὰ καουτσούκ, καὶ γεμίσαντες αὐτήν ὑδρογενοῦς τὴν ἀνεπέτασαν εἰς οὐρανούς.

Ἐν ἔτος μετὰ ταῦτα, τὸ 1784, ἀνεπειράσθησαν πολλάκις, κατὰ τὴν Ἀγγλίαν καὶ τὴν Γαλλίαν ἀερόστατα, ἐπιβάτας φέροντα διασήμεους ἐξ ἀμφοτέρων τῶν φύλων. Ἀγγλος τις, κατασκευάσας μηχανὴν ἀνέλκουσαν σκάφην πτερωτὴν ἢ ἐπίκωπον, ἐπεχείρησε νὰ κυβερνήσῃ αὐτήν δι' οἶακος. Ἐκτοτε ἄρα, κύριος τῶν ἀεροναυτῶν σκοπὸς ὑπῆρχεν αὐτῇ τῶν ἀεροστάτων ἡ κυβερνήσις. Αἱ ἐφημερίδες τοῦ 1784 καὶ 1785 ἔτους πλήθουσι διατριβῶν περὶ αὐτοῦ τοῦτου τοῦ ἀντικειμένου, καὶ, ὡς λέγει Γάλλος τις ἱστοριογράφος, ἐξήκοντα ὑπομνήματα ὑπεβλήθησαν εἰς μόνην τοῦ Λουγδούνου τὴν Ἀκαδημίαν.

Τὸ 1784, ἀτρόμητός τις ἀεροβάτης, σὺν τροφῶν ἔχων, καὶ ἱατρὸν Ἀμερικανόν, διασχίσας τὸν βρετανικὸν πορθμὸν μετέβη ἀπὸ τῆς ἐν Ἀγγλίᾳ Δούβρης εἰς Γαλλίαν, οἱ δὲ κάτοικοι τῆς Καλαίσης, ἐπιθυμοῦντες νὰ διαιωνίσωσι τὴν μνήμην τηλικούτου ἐπιχειρήματος, ἤτησαντο παρὰ τῆς Κυβερνήσεως τὴν ἀδειαν ν' ἀγοράσωσι τὴν μηχανὴν διὰ νὰ ἀναθέσωσιν αὐτήν ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τῆς πόλεως ἐκκλησίᾳ, νὰ ἀνεγείρωσι δὲ ταυτοχρόνως καὶ μνημεῖον, ἐκεῖ ὅπου κατέβησαν οἱ ἀερόπλαγκτοι ὁδοιπόροι. Ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλλίας, καλέσας τὸν τολμηρὸν ἀεροναύτην, ἔδωκέσιν αὐτῷ ποσότητά τινα χρηματικὴν, ἐπιπροσθεὶς καὶ σύνταξιν ἰσόβιον.

Ἐποῖτε πολλοὶ ἠτχολήθησαν εἰς ἀκέρειαν τοῦ τρόπου, μετ' οὗ κυβερνώμενα ὡς πλοῖα τὰ ἀερόστατα, ἠθέλαν μεταφέρει ἀπ' ἐνὸς εἰς ἄλλον τόπον καὶ ἐπιβάτας καὶ ἐμπορεύματα· ἡ δὲ ἐν Λονδίνῃ βασιλικὴ εἰσαγγελία ὑπεσχέθη τὸ 1821 πλουσίαν ἀμοιβὴν εἰς ἐκείνον ὅστις ἠθέλει ἐπινοήσῃ τὸν τρόπον αὐτόν. Οἱ ἀναγνώσται τῆς *Μαρδώρας* ἐγνώρισαν ἀπὸ ἐνὸς σχεδὸν ἐτῶν τὴν τερατίαν τοῦ Πετίνου ἐφεύρεσιν, (Φυλλάδ. Β.) ἐγκριθέναν καὶ ὑπ' αὐτῆς τῆς ἐν Παρίσις βιομηχανικῆς ἀκαδημίας, ὡς σιτηροζωμένην ἐπὶ βάσεων ἀλανθίστων. Ἀλλ' ἐφορῶ ἀποδείχθη καὶ διὰ τῆς πείρας τὸ ἀκριβὲς τῆς ἐφευρέσεως ταύτης, δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν ὅτι οὐδε-

μία αξία λόγου πρόδος γίνεται ως προς τὴν κυβέρνησιν τῶν ἀεροστάτων, ἀν καὶ πρὸς τοῦτο, διάφορα σχήματα, καὶ σφαιροειδῆ καὶ ἰχθυοειδῆ, καὶ παραλληλεπίπεδα, ἐδόθησαν εἰς τὰς μηχανάς, καὶ ἰστίαι προσηρτήθησαν ἐπ' αὐτῶν, καὶ ὑπ' ὀρνέων ἐσύρθησαν. Τὸ σχῆμα ὅμως ἐκτεῖνο τὸ ὁποῖον ἐπεκράτησεν ὡς μᾶλλον εὐδόκιμον εἶναι τὸ παριστανόμενον διὰ τῆς παρούσης εἰκότος.

Ὀνομάσαμεν ἀνωτέρω Ἀγγλον τινὰ ἐπίσκοπον, τὸν Οὐίλκινς. Αὐτὸς, πραγματευθεὶς πολλάκις περὶ ἀεροστάτων, βεβαιοῖ σπουδαιολογῶν ὅτι τετραχῶς δυνάμεθα ν' ἀεροβατήσωμεν· α'. διὰ τῆς συνδρομῆς τῶν ἀγγέλων καὶ τῶν δαιμόνων· β'. διὰ τῆς τῶν πτηνῶν· γ'. διὰ πτερῶν, καὶ δ'. δι' ὀχήματος. Ἀλλὰ τίς τῶν τεσσάρων τούτων τρόπων εἶναι ὁ ἀσφαλέστερος; τὸ καθ' ἡμᾶς βεβαίως δὲν ἠθέλομεν ἐκλέξει τὸν τῶν δαιμόνων, ἢ δὲ πείρα ἀπέδειξε καὶ τοὺς ἄλλους ἀνεπαρκεῖς.

Πλοίαρχος τις Γάλλος, Μοντιγερὺ τὸ ὄνομα, φρονεῖ ὅτι τὰ ἀερόστατα θέλουσι πλεεῖ καὶ κυβερνᾶσθαι ἀσφαλέστερον δι' αἰμοκινήτων μηχανῶν, καὶ δι' εὐφυστάτων συμπερασμάτων τὰ ὁποῖα ἐξάγει ἐκ παρατηρήσεως ἐνδελεχοῦς τῆς πτήσεως τῶν ὀρνέων κατὰ τὰς ἀλλεπαλλήλους θαλασσοπορίας του, ἀγωνίζεται ν' ἀποδείξῃ ὅτι αἱ μηχαναὶ αὗται πρέπει νὰ ἔχωσι σχῆμα πτερῶν καὶ οὐρᾶς πτηνῶν. Καὶ φαίνεται μὲν βέβαιον σήμερον μετὰ τασαύ-ας ἀποπείρας, ὅτι ἡ μηχανὴ ἦτις, κινουμένη, ἠθέλεν ἀπομιμεῖσθαι ἐντελέστερον τὴν πτῆσιν τῶν ὀρνέων, θέλει εἶσθαι ἢ καταλληλοτέρα πασῶν διὰ τὴν ἀεροπορίαν, ἀλλὰ πῶς νὰ κατορθωθῇ ἡ ἀπομίμησις ὀργανισμοῦ ζωικοῦ τόσο λεπτοῦ καὶ τόσο πολυπλόκου; Ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ ἀναπετάσεως ὁπλῶς μόνον ἀεροστάτου, ἱκανὰ ἠθέλον εἶσθαι τὰ σήμερον ἐν χρήσει· ἀνέκαθεν ὅμως οἱ ἄγῶνες ὁλῶν τείνουσιν εἰς ἄλλον σκοπὸν σπουδαιότατον, εἰς τὴν κυβέρνησιν, ὡς εἴπομεν αὐτῶν. Θέλουσιν ἄρα γε ἐπιτύχει;

Δύο εἶναι αἱ κύριαι δυσκολίαι ὅσας ἡ ἀνθρώπινος διάνοια δὲν ὑπερέβαλε μέχρι τῆς σήμερον, ἡ τῆς ἐλλείψεως σημείου στηρίγματος, καὶ ἡ τῆς σφοδρότητος τοῦ ἀνέμου. Πολλοὶ δυσχυρίσθησαν καὶ δυσχυρίζονται εἰσέτι ὅτι ση-

μεῖον στηρίγματος δὲν ὑπάρχει ἐν τῇ αἰμοσφαίρᾳ. Καὶ ὅμως, ἀντιτάττουσιν ἄλλοι, πῶς τὰ πτηνὰ ἀνυψοῦνται καὶ περιπίπτουσι; Αὐτὴν τὴν μηχανὴν τὴν ἀναπέλλουσαν τὴν πτῆσιν τῶν βαρέων σωμάτων parachute δὲν ἀναχατίζει ἢ δύνاميς τῆς ἀντιστάσεως; Ὁ ἰχθύς κολυμβᾷ, ὡς τὸ ἀερόστατον, ἐντὸς ὕγρου, κινεῖται μετὰ μεγίστης εὐκολίας, ἵσταται ἐντὸς τοῦ ὕδατος δυνάμει τῆς εἰδικῆς του ἐλαφρότητος, καὶ ἀνυψοῦται καὶ καταβάνει μεταβάλλων τὴν βαρύτητα αὐτοῦ διὰ τῆς ἀναπτύξεως ἢ τῆς συστολῆς θύλακος (τῆς νυχητικῆς κύστιος) περιέχοντος ὕγρον ἀερώδες. Οἱ ποταμοὶ καὶ οἱ θάλασσαι ἔχουσιν ρεύματα, τὰ ὁποῖα οἱ ἰχθύες, καὶ διὰ τοῦ σχήματος καὶ διὰ τῶν φυσικῶν τῶν ὀργάνων ὑπερνικῶσι. Δὲν τέ τάχα καὶ τὰ ἀερόστατα δὲν δύνανται νὰ ὑπερνικήσωσι τὰ ρεύματα τῶν ἀέρων, ἐὰν κατασκευασθῶσιν ἐπὶ βάσεων ὀρθωτέρων;

Τὴν δευτέραν δυσκολίαν προσπαθεῖ νὰ λύσῃ ὡς ἐφ' ἑξῆς ὁ Μοντιγερὺ τὸν ὁποῖον προαναφέραμεν. Ἀδιάκοπος, λέγει, παρατήρησις ἔπεισεν αὐτὸν ὅτι τὰ νέφη, καὶ μάλιστα ἐν ὥρᾳ σφοδρᾶς τρικυμίας, κατέχοντα διαφόρους σειράς, τὴν μίαν ὑψηλοτέραν τῆς ἄλλης, προχωροῦσι κατὰ διευθύνσεις ἀντιθέτους πρὸς ἀλλήλας, καὶ ὅτι τὰ ἀνυψούμενα μᾶλλον τῶν ἄλλων, ἀκίνητους. Ἡ θεωρία ἀποδεικνύει πρὸς ταῦτα ὅτι τοὺς ἀνέμους γεννᾷ ἡ κίνησις τῆς γῆς, ἡ θερμότης, τὰ ὄρη, ἡ θάλασσα, οἱ ποταμοί, κτλ., καὶ ὅτι ἐπομένως εἶναι βιαιότεραι πλησίον τῆς γῆς· ὅσα ἄρα πλέον ἀνυψοῦνται τὰ ἀερόστατα, τότε θέλουσιν ἀποφεύγει τὰς θυέλλας, καὶ οὐριοδρομεῖ ἀσφαλέστερον.

Τοιαύτη ἐν συνόψει ἡ ἱστορία τῶν ἀεροστάτων. Ἀλλ' ἕως οὗ ἀρθῶσι καὶ αἱ δυσκολίαι αὗται, θέλουσι χρησιμεύει, ὡς εἴπομεν, καὶ ὡς ἀντικείμενα ἐρφέως, καὶ ὡς ὄργανα ἐρεῦνης ἐπιστημονικῆς. Ἄν πρέπῃ μάλιστα νὰ πιστεύσωμεν ἐφημεριδογράφον τινὰ Γάλλον, φαίνεται ὅτι ἐχρησίμευσαν ἤδη καὶ ὡς ὄργανα κατὰ τῆς τυραννίας· διότι ὁρρανή τις, μὴ δυναμένη πλέον νὰ ὑποφέρῃ τὴν δυστροκίαν τοῦ κηδεμόνος τῆς συμβολαιογράφου, ἔξφυγε τοὺς δυνάστες αὐτοῦ ἀποπιᾶται τὸ παρελθὸν ἔτος ἐπὶ ἀεροστάτου, καὶ συνοδοιπόρον ἔχουσα κηδεμόνα ἐρατμιώτερον.

ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ.

ΠΕΡΙ ΚΝΙΔΗΣ

Παραλληλίζων τις τὴν ἐνέργειαν τῆς κνίδος, ἥτις παρὰ τῶν ἀρχαίων ἀκαλήγη, ὡς μὴ καλὴ κατὰ τὴν ἀφῆν ὀνομάσθη, μετὰ τὸ δηλητήριον τῶν ἰοδόλων Ὀφίων, δύναται νὰ καλέσῃ τὸ εἰρημένον φυτὸν Ὀφιν τοῦ φυτικοῦ βασιλείου. Μεγάλῃ τῶντι ὁμοιότης ὑπάρχει εἰς τὸν σχηματισμὸν τοῦ ὄργανου, δι' οὗ ἀμφοτέρω, ἦτε κνὶδῃ καὶ οἱ ὄφεις προκαλοῦσι τὸ τραῦμα, καὶ ἐγγέουσι τὸ δηλητήριον εἰς αὐτό. Οἱ ἰοδόλοι Ὀφεις ἔχουν εἰς τὴν ἄνω σιαγῶνα δύο εὐ-